

Bruxelles, 3 iulie 2026
(OR. en)

11130/26

ECOFIN 920
UEM 324
SOC 449
EMPL 251
COMPET 864
ENV 840
EDUC 306
ENER 462
JAI 900
GENDER 137
JEUN 180
SAN 538
ECB
EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Maltei

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționată, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului și finalizat de Comitetul economic și financiar, pe baza propunerii COM(2026) 218 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Maltei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și incluzive și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor publice excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.
- (2) La 25 noiembrie 2026, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pe 2025 al Maltei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care nu a identificat Malta ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro² la 21 aprilie 2026, iar Raportul comun privind ocuparea forței de muncă și Recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.

² JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. În acest document sunt identificate cele trei imperative de transformare în materie de inovare, decarbonizare și competitivitate, precum și securitatea ca piloni esențiali pentru o creștere economică durabilă. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.
- (4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)³. Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Malta. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări din 2025 și s-a făcut bilanțul implementării de către Malta a PNRR. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Malta. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (6) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, pe baza evaluării și a recomandării Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Maltei⁴. Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 6,0 % în 2025, 5,8 % în 2026, 5,8 % în 2027 și 6,1 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime de creștere cumulate calculate prin raportare la anul de bază 2023 de 13,8 % în 2025, 20,4 % în 2026, 27,4 % în 2027 și 35,1 % în 2028. Pentru perioada 2025-2027, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă, conform recomandării formulate de Consiliu în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE la 21 ianuarie 2025, cu scopul de a pune capăt situației de deficit excesiv⁵. În urma corectării durabile și la timp a deficitului excesiv, la [data], Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o decizie în temeiul articolului 126 alineatul (12) din TFUE⁶ de abrogare a deciziei sale anterioare de stabilire a existenței unui deficit excesiv⁷.

⁴ Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Maltei (JO C, C/2025/649, 10 februarie 2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/649/oj>).

⁵ Recomandarea Consiliului în vederea încetării situației de deficit excesiv din Malta, adoptată la 21 ianuarie 2025. Toate documentele referitoare la procedura aplicabilă deficitelor excesive în cazul Maltei pot fi consultate la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Malta_en.

⁶ Decizia (UE) 2026/[JO: a se introduce] a Consiliului din [data] de abrogare a Deciziei (UE) 2024/2128 privind existența unui deficit excesiv în Malta [JO (a se introduce referințele din JO relevante)].

⁷ Decizia (UE) 2024/2128 a Consiliului din 26 iulie 2024 privind existența unui deficit excesiv în Malta (JO C, C/2024/2128, 1.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2128/oj>).

- (7) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare⁸, iar această propunere a fost salutăată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. Statele membre pot solicita în continuare activarea clauzei derogatorii naționale în orice moment până în 2028, dacă îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (8) La 30 aprilie, Malta și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate⁹ referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice adresate fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Malta cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241. Raportul privind măsurile luate în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive este integrat în Raportul anual privind progresele înregistrate.
- (9) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 4,0 %, iar inflația IAPC a fost de 2,4 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB real va crește cu 3,7 % în 2026 și cu 3,6 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 2,7 % în 2026 și de 2,3 % în 2027.

⁸ Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19 martie 2025, C(2025) 2000 final.

⁹ Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2026 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (10) Din datele furnizate de Eurostat¹⁰ reiese că deficitul public al Maltei a scăzut de la 3,4 % din PIB în 2024 la 2,2 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă o creștere ridicată a veniturilor, inclusiv din impozitarea întreprinderilor și din impozitarea indirectă, determinată în principal de extinderea PIB nominal și a bazelor de impozitare, precum și de veniturile fiscale excepționale semnificative. Pe de altă parte, în pofida nerepetării unui transfer considerabil de capital acordat companiei aeriene naționale în 2024, cheltuielile publice au continuat să se mărească semnificativ, cu creșteri substanțiale ale masei salariale și ale consumului intermediar la nivelul guvernului, precum și cu o cheltuială cu caracter excepțional care decurge dintr-o hotărâre judecătorească. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul va fi de 2,2 % din PIB în 2026 și de 2,1 % din PIB în 2027.
- (11) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară¹¹, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una contracționistă în 2025, situându-se la 0,6 % din PIB. Se preconizează că în 2026 aceasta va rămâne, în linii mari, neutră și că în 2027 va fi contracționistă, de 0,5 % din PIB.
- (12) Din datele furnizate de Eurostat¹² reiese că datoria publică a Maltei a crescut de la 45,9 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 46,4 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va scădea la 46,2 % până la sfârșitul anului 2026 și va rămâne stabilă la acest nivel până la sfârșitul anului 2027.

¹⁰ Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

¹¹ Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât de cele finanțate la nivel național, cât și de cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

¹² Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

- (13) Din datele furnizate de Eurostat¹³ reiese că, în 2025, cheltuielile publice totale pentru apărare în Malta s-au ridicat la 0,5 % din PIB. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 0,6 % din PIB în 2026.
- (14) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și nedirecționate implică costuri bugetare mari și sunt ineficiente din punct de vedere social și economic. De la declanșarea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Malta nu a adoptat măsuri de politică bugetară noi pentru a atenua impactul prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor și a întreprinderilor¹⁴. Cu toate acestea, de la criza energetică din 2022, Malta a înghețat prețurile cu amănuntul la energie electrică și combustibili, acestea înregistrând unele dintre cele mai scăzute niveluri din UE. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor subvenții netemporare și nedirecționate pentru energie va crește de la 0,9 % din PIB în 2025 la aproximativ 1,4 % din PIB în 2026.
- (15) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Maltei au crescut cu 5,6 % în 2025 și cu 22,2 %, cumulativ, în 2024 și 2025. Creșterea cheltuielilor nete în 2025 se situează sub rata maximă de creștere recomandată. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata cumulativă de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 2,3 % din PIB în termeni cumulativi.

¹³ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG).

¹⁴ Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

- (16) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Maltei cu 6,1 % în 2026 și, cumulativ, cu 29,7 % în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 0,1 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024, 2025 și 2026, rata cumulativă preconizată de creștere a cheltuielilor nete se situează, de asemenea, peste rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 2,2 % din PIB în termeni cumulativi.
- (17) Reducerea decalajelor fiscale prin îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale, combaterea evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale și combaterea planificării fiscale agresive rămân importante asigurarea unor sisteme fiscale echitabile și eficiente. În Malta, ponderea totală a veniturilor fiscale în PIB este cu mult sub media UE, bazându-se în mare măsură pe impozitarea întreprinderilor. Mixul său fiscal global este limitat, reflectând doar o mică parte din taxele de mediu și absența impozitelor recurente pe proprietate. Având în vedere efectele de propagare ale strategiilor de planificare fiscală agresivă între statele membre, este esențială o acțiune coordonată de completare a legislației UE prin politici naționale ale tuturor statelor membre. Pentru a combate practicile de planificare fiscală agresivă, Malta a luat măsuri aliniate la standardele UE, la orientările OCDE și la obligațiile care îi revin în temeiul cadrului Codului de conduită. Cu toate acestea, până la aplicarea de către Malta a impozitelor reținute la sursă – sau a unor măsuri de protecție echivalente – pe plățile de dobânzi, dividende și redevențe efectuate de societățile cu sediul în Malta în jurisdicții cu impozite zero și cu impozite reduse pentru a garanta că firmele nu își pot transfera profiturile neimpozitate către țări din afara UE, riscul de dublă neimpozitare a acestor profituri rămâne ridicat. În plus, tratamentul acordat întreprinderilor rezidente care nu au domiciliul în Malta prezintă în continuare un risc de dublă neimpozitare atât pentru întreprinderi, cât și pentru persoane fizice.

- (18) Sectorul pensiilor suplimentare din Malta are potențial de creștere pentru a sprijini adecvarea veniturilor din pensii și pentru a atenua viitoarele presiuni fiscale generate de îmbătrânirea demografică. Deși sunt disponibile sisteme voluntare de pensii din al doilea și al treilea pilon, participarea rămâne limitată. În schimb, sistemul de pensii al Maltei se bazează în mare măsură pe sistemul primului pilon, care face obiectul unor plafoane ce reduc rata medie a prestațiilor la aproximativ 38,3 %, una dintre cele mai scăzute din UE în comparație cu media europeană de 47 %. Consolidarea pensiilor suplimentare poate contribui la îmbunătățirea adecvării veniturilor din pensii și la creșterea sustenabilității finanțelor publice.
- (19) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.

- (20) În Malta, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul de coeziune (FC), se situează peste ritmul mediu la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, cât și plățile. Este important să se mențină ritmul actual și să se maximizeze impactul investițiilor pe teren. Malta ia deja măsuri în cadrul programelor sale aferente politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, unele domenii pot necesita o consolidare suplimentară în ceea ce privește punerea în aplicare, inclusiv cele legate de investițiile în eficiența energetică și în energia din surse regenerabile, de incluziunea socială și de participarea egală pe piața forței de muncă. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficace a noilor investiții identificate de Malta în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară¹⁵.
- (21) Malta se confruntă cu o serie de provocări legate de cercetare și inovare, atragerea și păstrarea forței de muncă înalt calificate, sistemul de justiție, producția și utilizarea energiei din surse regenerabile, eficiența energetică a clădirilor, congestionarea traficului și mobilitatea durabilă, subvențiile ridicate pentru combustibilii fosili, calitatea educației și a formării și relevanța lor pe piața forței de muncă, necorelarea competențelor și deficitul de competențe, caracterul incluziv al educației și formării, calitatea locurilor de muncă slab calificate, precum și gestionarea deșeurilor și a apei.

¹⁵ Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

- (22) Cercetarea și inovarea continuă să joace un rol minor în economia Maltei, persistența unui nivel scăzut de investiții în cercetare și inovare limitând performanța țării în materie de inovare. În pofida creșterilor în termeni absoluți, per total, cheltuielile cu cercetarea și dezvoltarea în Malta rămân printre cele mai scăzute din UE (0,54 % din PIB în 2024 față de media UE de 2,24 %), reflectând investițiile limitate atât din sectorul public, cât și din cel privat. Cheltuielile publice în sectorul cercetării și dezvoltării sunt deosebit de scăzute (0,16 % din PIB în 2024 față de media UE de 0,72 %), ceea ce afectează capacitatea instituțiilor de cercetare de a dezvolta capabilități științifice solide. O imagine similară se conturează și în ceea ce privește investițiile private, cheltuielile ca procent din PIB rămânând slabe (0,38 % comparativ cu media UE de 1,49 %), cu un grad limitat de utilizare a schemelor de sprijin de către întreprinderi. În general, măsurile-cheie care stimulează atât investițiile publice, cât și pe cele private rămân într-un stadiu incipient, schemele de sprijin public necesită o punere în aplicare mai bine direcționată, iar cooperarea consolidată dintre mediul academic și întreprinderi este esențială pentru a stimula inovarea în materie de produse și servicii.
- (23) Trecerea Maltei la o economie cu o productivitate mai ridicată depinde de capacitatea sa de a atrage și de a păstra forță de muncă înalt calificată. Deficitele și neconcordanțele persistente în materie de forță de muncă și de competențe, în special în ceea ce privește ocupațiile cu înaltă calificare și STIM, pot afecta perspectivele de creștere ale Maltei. Deși Malta a luat unele măsuri pentru a atrage și a păstra lucrători cu înaltă calificare, sunt necesare eforturi suplimentare, inclusiv printr-o utilizare mai bine direcționată a migrației calificate pentru a sprijini creșterea în sectoarele cu valoare adăugată ridicată ale economiei sale. Consolidarea utilizării, în politica de dezvoltare economică, a instrumentelor de informații privind competențele și dezvoltarea infrastructurii economice, juridice și sociale pentru a atrage și a păstra talentele pot sprijini adaptarea Maltei la un model de creștere a productivității mai ridicat.

- (24) Sistemul de justiție continuă să se confrunte cu întârzieri semnificative, timpul necesar pentru pronunțarea hotărârilor judecătorești în cauzele civile și comerciale în primă instanță fiind unul dintre cele mai ridicate din UE. Timpul necesar pentru soluționarea cauzelor de contencios administrativ în primă instanță rămâne cel mai lung din UE. În pofida progreselor înregistrate în ultimii ani, resursele pentru sistemul judiciar rămân un motiv de îngrijorare, existând un deficit de spații și de personal. În special, numărul de judecători pe cap de locuitor este al treilea cel mai scăzut din UE, cu un volum foarte ridicat de cauze civile, comerciale și administrative per judecător. În ciuda progreselor moderate înregistrate în materie de digitalizare, există întârzieri în punerea în aplicare a strategiei naționale privind justiția digitală și persistă lacune critice, funcțiile judiciare de bază lucrând în continuare cu documente pe suport de hârtie. În comparație cu alte state membre, Malta rămâne în urmă în ceea ce privește promovarea soluționării alternative a litigiilor, care poate juca un rol important în reducerea presiunii asupra sistemului de justiție. Revizuirea și îmbunătățirea codurilor de procedură judiciară ar contribui, de asemenea, la accelerarea proceselor.
- (25) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Maltei (17,2 % în 2024) și în mixul energetic (16,7 % în 2025) rămâne foarte scăzută și cu mult sub media UE. Producția de energie din surse regenerabile provine aproape exclusiv din energia solară, cu o foarte mică parte de biomasă/combustibili din surse regenerabile și nu s-a înregistrat nicio producție de energie eoliană sau hidroelectrică. Malta a anunțat că se preconizează finalizarea, până în 2033, a unui nou parc eolian offshore plutitor, ceea ce ar reprezenta un pas important în creșterea capacității instalate de energie din surse regenerabile. Există posibilitatea de a valorifica în continuare potențialul proiectelor solare și eoliene offshore, precum și de a extinde soluțiile terestre. Intensificarea eforturilor în acest sens, ținând seama de constrângerile geografice, ar ajuta Malta să accelereze implementarea energiei din surse regenerabile.
- (26) Consumul de energie a crescut în majoritatea sectoarelor din Malta începând din 2019 și, cel mai important, în clădirile rezidențiale, pe fondul unei creșteri accentuate a populației. Luarea de măsuri suplimentare de promovare a modernizării parcului imobiliar ar contribui la abordarea acestei tendințe de creștere.

- (27) Congestionarea traficului continuă să fie o provocare structurală semnificativă, care afectează în mod negativ durabilitatea mediului, competitivitatea economiei și calitatea vieții cetățenilor. Se preconizează că, în absența unor măsuri de politică suplimentare, costul economic al congestionării traficului va crește la 917 milioane EUR anual până în 2030¹⁶. În pofida eforturilor de îmbunătățire a sistemului de transport public și de remodelare a mobilității în Malta, măsurile nu au redus încă în mod semnificativ dependența de autoturismele personale. În 2024, 58 % din cetățenii maltezi declarau că nu utilizează niciodată transportul public. Sectorul transporturilor continuă, de asemenea, să fie principala sursă de emisii de gaze cu efect de seră care intră sub incidența Regulamentului privind partajarea eforturilor, generând 48 % din aceste emisii în 2024, ceea ce reprezintă o creștere cu 45 % față de 2005. Această tendință persistă, în pofida faptului că vehiculele cu emisii zero au ajuns la 37,7 % din înmatriculările de autoturisme noi în 2024, o creștere cu 17,4 puncte procentuale față de anul precedent. În plus, infrastructura malteză de transport rămâne extrem de vulnerabilă la riscurile legate de climă, cu un punctaj al indicelui de vulnerabilitate a transporturilor de 0,42, unul dintre cele mai ridicate din UE. Pentru ca Malta să abordeze congestionarea traficului și creșterea emisiilor generate de transporturi, sunt necesare politici de mobilitate durabilă care să descurajeze utilizarea autoturismelor, inclusiv prin introducerea unor benzi dedicate autobuzelor, prin restricționarea accesului vehiculelor în zonele congestionate și prin limitarea disponibilității parcarilor. În același timp, îmbunătățirea eficienței transportului rutier și maritim, alături de investițiile în mobilitatea durabilă, în special în infrastructura de mobilitate activă, cum ar fi rețelele extinse pentru biciclete și pietoni, precum și în infrastructura de reîncărcare pentru autobuze cu emisii zero și combustibili alternativi, ar asigura trecerea la opțiuni de transport mai durabile și multimodale. Sunt necesare investiții suplimentare pentru a consolida reziliența infrastructurii de transport la riscurile legate de climă, inclusiv la fenomenele meteorologice extreme.

¹⁶ Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Lucrărilor Publice din Malta, 2026. Planul general de transport național 2030. <https://infrastructure.gov.mt/wp-content/uploads/2026/01/NATIONAL-TRANSPORT-MASTERPLAN-2030.pdf>.

- (28) Fără o eliminare treptată planificată, subvențiile pentru combustibilii fosili au reprezentat aproximativ 1 % din PIB-ul Maltei în 2024, cu mult peste media UE de 0,32 %. Subvențiile pentru combustibilii fosili descurajează investițiile în energia din surse regenerabile, în eficiența energetică și în electrificarea transporturilor, investiții care ar contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice, la consolidarea securității energetice și la promovarea unei mai bune calități a vieții în Malta. În același timp, subvențiile pentru combustibili fosili acordate de Malta reprezintă o povară pentru buget. Ele nu oferă economiei un sprijin eficient din punctul de vedere al costurilor în perioadele în care prețurile la energie sunt ridicate la nivel internațional și nu abordează sărăcia energetică într-un mod direcționat.
- (29) În Malta, cantitatea de deșeuri generate pe cap de locuitor este una dintre cele mai ridicate din UE, marea majoritate a acestora ajungând în depozitele de deșeuri, ceea ce exercită o presiune considerabilă asupra mediului natural al insulelor. În 2024, generarea de deșeuri municipale a ajuns la 621 kg pe cap de locuitor, unul dintre cele mai ridicate niveluri din UE, în timp ce rata de reciclare a rămas extrem de scăzută, la 16,7 %, cu mult sub media UE de 48 %. Malta a ratat deja obiectivul de reciclare a deșeurilor municipale de 50 % stabilit pentru 2020, iar în prezent riscă să nu atingă obiectivul de 55 % stabilit pentru 2025. În plus, în 2023, rata de depozitare a deșeurilor municipale a fost de 74 %, depășind cu mult media UE de 22 %. Decalajul substanțial dintre rata actuală de depozitare a deșeurilor și obiectivul de 10 % pentru 2035 referitor la depozitarea deșeurilor municipale rămâne o preocupare presantă. În pofida creșterii investițiilor în infrastructura de gestionare a deșeurilor și a introducerii mai multor inițiative de reutilizare și reciclare, măsurile adoptate nu au condus încă la efecte măsurabile asupra performanței în materie de gestionare a deșeurilor. Prin urmare, Malta ar beneficia de pe urma respectării ierarhiei deșeurilor prin acordarea de prioritate prevenirii generării de deșeuri, prin consolidarea reciclării și a practicilor economiei circulare, atât printr-o aplicare mai strictă a legislației naționale existente în materie de deșeuri, cât și prin extinderea infrastructurii de reciclare și reutilizare, accelerând, în același timp, investițiile planificate în instalațiile de prelucrare a deșeurilor pentru a reduce dependența de depozitarea deșeurilor.

- (30) Malta se confruntă cu un deficit structural de apă, exacerbat de creșterea substanțială a populației, de creșterea temperaturilor și de secetele prelungite, care au redus în mod semnificativ disponibilitatea apei dulci. Această problemă este scoasă în evidență de indicele sezonier de exploatare a apei Plus (WEI+), care a ajuns la 66,7 % în al treilea trimestru al anului 2023, al doilea cel mai ridicat nivel în rândul statelor membre ale UE, ceea ce indică un deficit grav de apă. Cererea tot mai mare de apă, la originea căreia se află în principal turismul, agricultura, gospodăriile și industria, intensifică și mai mult deficitul. Ca răspuns, Malta a încercat să atenueze aceste presiuni prin extracția apelor subterane și intensificarea desalinizării apei de mare. Pe lângă deficitul de apă, o problemă persistentă în Malta este și calitatea slabă a apei. După cum s-a subliniat în cel de al treilea plan de management al bazinului hidrografic al Maltei, doar 58 % din corpurile de apă de suprafață (ca număr) au atins o stare ecologică bună sau foarte bună și doar 45 % au atins o stare chimică bună. În ceea ce privește apele subterane, 82 % din corpurile de apă subterană (pe zone) nu au atins o stare cantitativă bună și 100 % nu au atins o stare chimică bună. Principalele presiuni asupra calității apelor de suprafață și a apelor subterane provin din activitățile agricole și din intruziunea salină cauzată de captarea excesivă. În plus, două aglomerări malteze continuă să nu respecte Directiva privind epurarea apelor uzate urbane. Pentru a aborda aceste provocări, Malta ar beneficia de pe urma creșterii investițiilor în infrastructura urbană de colectare a apei pluviale și în soluții bazate pe natură, care ar putea reduce riscurile de inundații și ar putea îmbunătăți reîncărcarea apelor subterane. În plus, reglementarea mai strictă a extracției apelor subterane și extinderea capacității de epurare a apelor uzate par a fi necesare pentru a îmbunătăți calitatea și cantitatea apei și pentru a combate poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane.
- (31) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda urgent provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Maltei în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

- (32) Deficitul de competențe și neconcordanțele între cererea și oferta de competențe riscă să submineze piața puternică a forței de muncă din Malta și să împiedice tranziția verde și digitală în această țară. În pofida ratelor foarte ridicate ale locurilor de muncă vacante, persistă lacune critice la nivelul posturilor din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), al construcțiilor, al asistenței medicale, al educației și al tranziției verzi, 43 % dintre întreprinderi neavând angajați calificați în materie de ecologie și două treimi raportând o forță de muncă nepregătită. Competențele oferite de sistemul maltez de educație și formare nu țin întotdeauna pasul cu cererea de pe piața forței de muncă, din cauza fragmentării guvernantei competențelor și a capacității de previzionare. Consolidarea instrumentelor de informații privind competențele poate contribui la anticiparea nevoilor pieței forței de muncă și la abordarea neconcordanțelor existente. Absolvenții din domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM) reprezintă 13,8 % din absolvenții de învățământ postliceal, cu mult sub media UE, numărul femeilor fiind și mai mic. În 2023, Malta a înregistrat printre cele mai scăzute rate de înscriere în învățământul STIM postliceal din UE. Parcursurile de educație și formare profesională (EFP) sunt, de asemenea, deficitare, învățarea la locul de muncă și adoptarea programelor EFP legate de STIM fiind limitate, în special în rândul femeilor. Participarea adulților la activități de învățare rămâne inegală, deoarece doar o mică parte din rezerva mare de adulți slab calificați se implică în activități de formare. Lacunele persistente în materie de competențe de bază agravează și mai mult situația: o treime din tinerii de 15 ani nu au competențe de bază în matematică, lectură și științe și aproximativ jumătate din elevii de 12-13 ani nu au competențe digitale de bază. Deficiențele în ceea ce privește oferta de cadre didactice, dezvoltarea profesională și sprijinul pentru clase din ce în ce mai diverse riscă să limiteze capacitatea sistemului de educație de a îmbunătăți rezultatele învățării. Pentru a aborda aceste aspecte, consolidarea calității educației și formării și creșterea relevanței acestora pe piața forței de muncă, utilizarea instrumentelor de informații privind competențele, formarea cadrelor didactice, EFP la locul de muncă și perfecționarea adulților, în special în domeniile STIM și al tranziției verzi, sunt esențiale pentru a reduce deficitele, pentru a îmbunătăți rezultatele în materie de educație și pentru a alinia competențele la nevoile pieței forței de muncă.

- (33) Limitarea caracterului incluziv al educației și formării, care începe încă de la educația timpurie, afectează potențialul persoanelor aflate în situații vulnerabile. Din cauză că nu există suficient personal didactic calificat corespunzător, iar practicile de predare și programele de învățământ sunt ineficace, sistemul nu ține suficient seama de toți copiii, în special de elevii cu dizabilități. Disparitățile persistente în ceea ce privește rezultatele învățării și ale ocupării forței de muncă legate de mediul socioeconomic și de tipul școlii sugerează că există în continuare provocări semnificative în materie de echitate. În special, rezultatele slabe la învățatură sunt deosebit de răspândite în rândul elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate: 51,5 % au rezultate slabe la citire, 47,7 % la matematică și 46,0 % la științe. În plus, părăsirea timpurie a școlii rămâne deosebit de ridicată în rândul tinerilor cu dizabilități, în timp ce un număr semnificativ de tineri cu dizabilități nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare. În ceea ce privește educația și îngrijirea timpurie a copiilor (ECEC), sistemul din Malta condiționează în prezent dreptul la ECEC de activitatea parentală (muncă, educație, formare), mai degrabă decât să îl considere un drept universal sau bazat pe sărăcie. Deși dispozițiile recente s-au extins la unele grupuri de părinți fără loc de muncă, decalajul de participare dintre copiii expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială (AROE) și cei care nu fac parte din această categorie rămâne foarte mare: procentul copiilor care nu sunt expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială susceptibili să participe la peste 25 de ore de ECEC pe săptămână era de aproape două ori mai mare (48,2 %) decât al copiilor expuși acestui risc (24,9 %). De asemenea, există în continuare preocupări cu privire la calitatea serviciilor de ECEC, întrucât estimările recente sugerează că mai mult de o cincime din personalul de îngrijire a copiilor nu dispune de calificări pedagogice relevante, ceea ce îi poate limita potențialul de a sprijini dezvoltarea timpurie a competențelor, în special pentru grupurile defavorizate. Consolidarea sprijinului direcționat pentru copiii care provin din medii defavorizate și pentru cei cu nevoi suplimentare, indiferent de locul de muncă sau de nivelul de educație al părinților lor, pare a fi o necesitate.

- (34) Calitatea inegală a locurilor de muncă împiedică păstrarea lucrătorilor. Ponderea locurilor de muncă slab remunerate a crescut: peste 10 % dintre lucrători au rămas în locuri de muncă slab remunerate în ultimii patru ani, femeile și resortisanții din țări terțe fiind afectați în mod disproporționat. Malta înregistrează, de asemenea, o pondere relativ ridicată a orelor de lucru atipice (39,1 % dintre lucrători față de 32,6 % în UE). Mai multe sectoare, cum ar fi asistența medicală, se bazează din ce în ce mai mult pe lucrători provenind din țări terțe. Cu toate acestea, resortisanții din țări terțe care ocupă locuri de muncă slab calificate se confruntă adesea cu condiții de muncă mai precare și cu o calitate scăzută pe mai multe planuri: program de lucru prelungit, o fluctuație mai mare a personalului, perspective reduse de avansare în carieră, drepturi limitate în cazul pierderii locului de muncă și condiții mai precare de sănătate și siguranță la locul de muncă. Sărăcia în rândul persoanelor încadrate în muncă este, de asemenea, un fenomen care are un impact disproporționat asupra resortisanților din țări terțe (17,3 % față de 5,6 % din populația autohtonă). Capacitatea de inspecție a muncii a crescut, dar rămâne sub standardele Organizației Internaționale a Muncii (OIM), iar sancțiunile pentru încălcări sunt încă relativ scăzute. Abordarea preocupărilor legate de locurile de muncă de calitate, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, și stimularea în continuare a inspecției muncii ar putea avea un impact pozitiv asupra fluctuației forței de muncă și asupra ratelor ridicate ale locurilor de muncă vacante.
- (35) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Maltei, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea și a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 6 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Malta să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să ia măsuri pentru a controla cheltuielile publice nete, astfel încât acestea să respecte ratele maxime de creștere recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, având în vedere abaterea semnificativă înregistrată în 2025 și preconizată pentru 2026 de Comisie în raport cu plafonul recomandat al cheltuielilor nete. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, în conformitate cu punctul 53 din concluziile Consiliului European din 19 martie 2026, asigurând, în același timp, sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie sunt temporare, orientate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să abordeze riscurile rămase în materie de planificare fiscală agresivă, să introducă un impozit reținut la sursă pentru plățile efectuate în străinătate sau măsuri de protecție echivalente și să modifice normele privind întreprinderile care nu sunt domiciliat în Malta. Să promoveze sectorul pensiilor suplimentare, în special prin sisteme de pensii ocupaționale.
2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune.
3. Să continue să consolideze cercetarea și inovarea, sporind investițiile publice în cercetare și dezvoltare și stimulând investițiile private în cercetare și dezvoltare, prin scheme de sprijin eficace și prin legături mai puternice între mediul academic și mediul de afaceri. Să consolideze atragerea și păstrarea lucrătorilor cu înaltă calificare. Să îmbunătățească eficiența sistemului de justiție prin soluționarea cauzelor restante și prin reducerea duratei procedurilor.

4. Să accelereze producția și utilizarea energiei din surse regenerabile și punerea în aplicare a unor măsuri de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor, inclusiv pentru clădiri, consolidând în același timp securitatea energetică și reziliența la schimbările climatice. Să abordeze problema congestiunii traficului și a emisiilor generate de transporturi printr-o abordare echilibrată și integrată, sporind eficiența și atractivitatea transportului public, facilitând multimodalitatea și investind în infrastructura de mobilitate activă, în vederea reducerii utilizării autoturismelor, precum și în infrastructura de transport rezilientă la schimbările climatice. Să elimine treptat subvențiile pentru combustibili fosili care nu sunt temporare și nu vizează gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile.
5. Să îmbunătățească gestionarea deșeurilor prin promovarea reciclării și a practicilor economiei circulare, reducând, în același timp, dependența de depozitarea deșeurilor. Să îmbunătățească gestionarea durabilă și calitatea apei prin creșterea investițiilor în colectarea și reutilizarea apei, combătând, în același timp, poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane.
6. Să consolideze calitatea educației și formării și relevanța lor pentru piața forței de muncă pentru a aborda rezultatele educaționale scăzute, precum și deficitele persistente de competențe și necorelarea acestora, inclusiv în domeniile STIM, în special prin promovarea competențelor de bază în rândul elevilor, prin formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, precum și prin promovarea înscrierii în sistemul de educație și formare profesională și a participării la programe de învățare în rândul adulților pentru persoanele cu slabă calificare. Să consolideze caracterul incluziv al educației și formării, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la educație și îngrijire timpurie (ECEC) de înaltă calitate. Să abordeze preocupările legate de calitate în relație cu locurile de muncă slab calificate, inclusiv pentru resortisanții din țări terțe, în special prin consolidarea inspecțiilor la locul de muncă.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele